

Озера

Класифікація озер за походженням їх улоговин.
Водний режим озер та їх зв'язок з солоністю води.
Водосховища.
Господарське використання озер.
Висновок.

Класифікація озер

```
graph TD; A[Класифікація озер] --- B[Походження озерних улоговин]; A --- C[Водний режим]; A --- D[Солоність];
```

Походження
озерних
улоговин

Водний
режим

Солоність

Класифікація озер за походженням їх улоговин

Озеро – природна заглибина на суходолі, заповнена водою.

Походження озер

```
graph TD; A([Походження озер]) --> B[1. Карстові]; A --> C[2. Залишкові]; A --> D[3. Тектонічні]; A --> E[4. Вулканічні]; A --> F[5. Льодовикові]; A --> G[6. Стариці]; A --> H[7. Заплавні]; A --> I[8. Лиманні]; A --> J[9. Загатні];
```

1. Карстові

2. Залишкові

3. Тектонічні

4. Вулканічні

5. Льодовикові

6. Стариці

7. Заплавні

8. Лиманні

9. Загатні

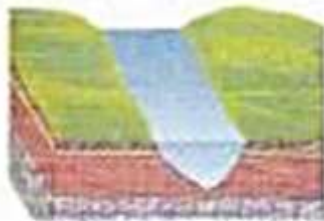

Льодовикові озера

Льодовикові озера виникли в улоговинах, які були виорані давніми льодовиками на півночі Євразії та Північної Америки. Вони виникають у заглибинах – карах, що залишились після танення льодовиків на схилах гір.

Ці озера зазвичай неглибокі. Наприклад, озера Фінляндії, *Ладозьке* та *Онезьке* в Росії.

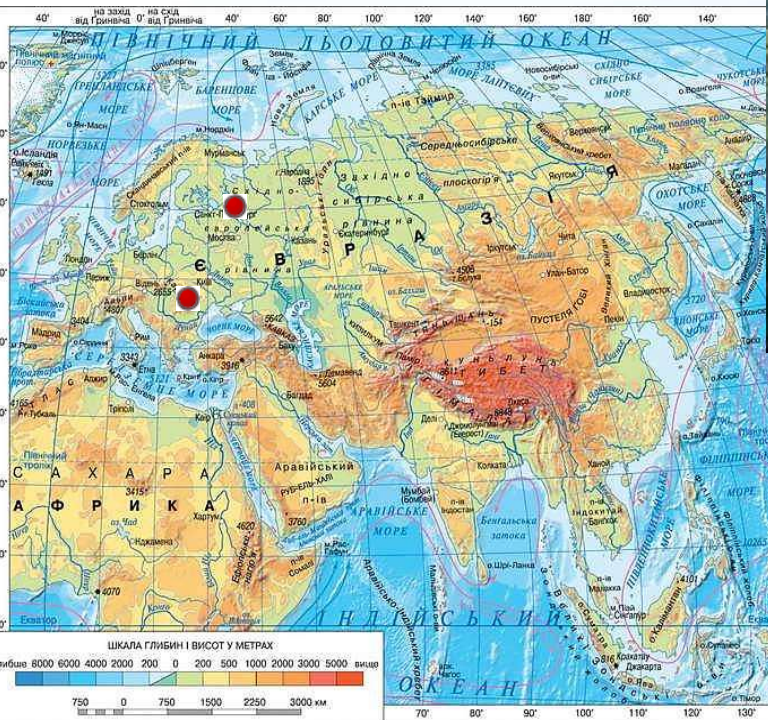
Льодовикові озера

Бребенескул

Ладозьке озеро

Маричейка

Льодовикове озеро **Вінніпег** у Канаді

Льодовикові озера Фінляндії

Вулканічні озера

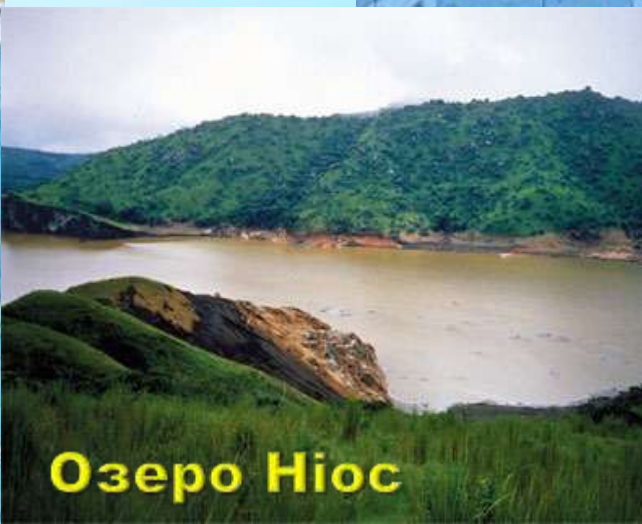
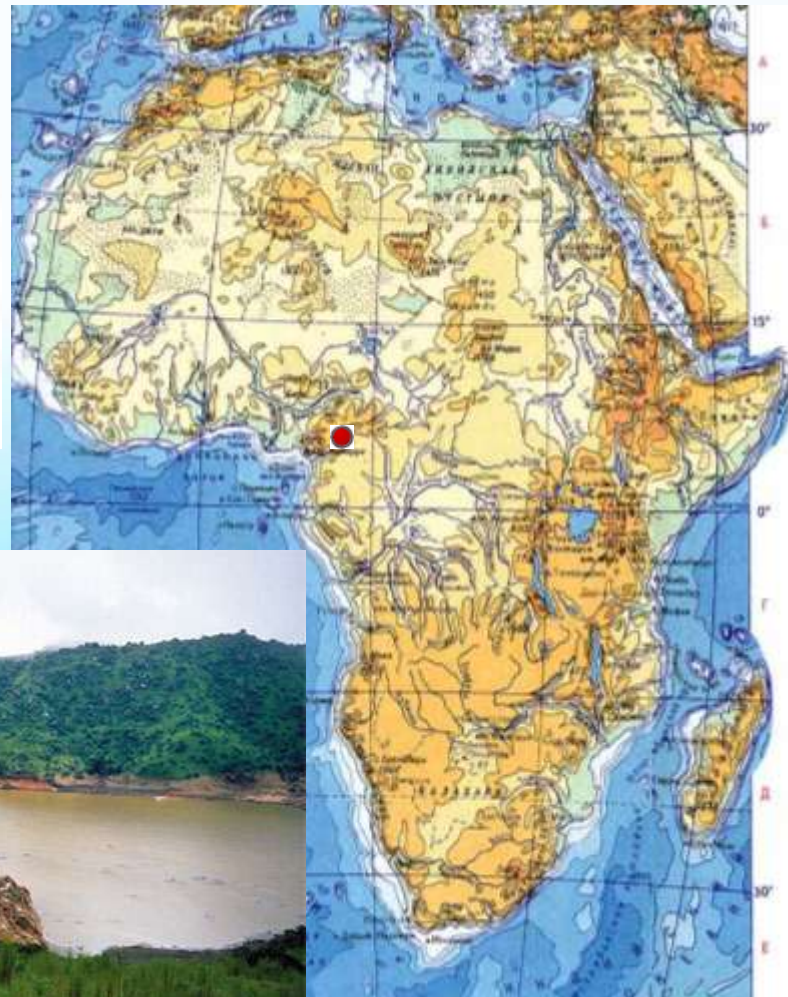
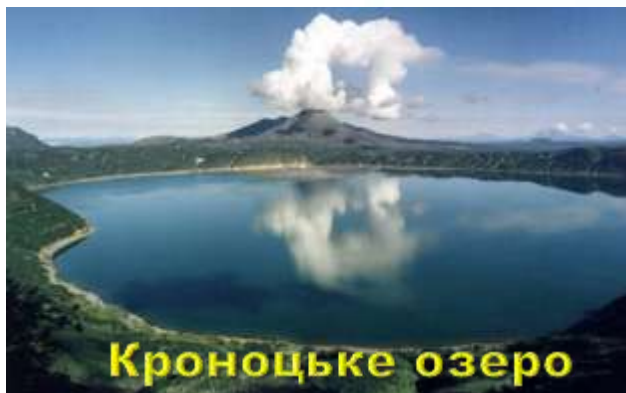
Озеро в кратері вулкану Везувій (Європа)

Вулканічні озера виникають при заповненні водою кратерів згаслих вулканів. Такі озера відомі у сейсмічних районах (на Камчатці в Росії, Італії, Ісландії).

озеро у кратері

Вулканічні озера

Загатні озера

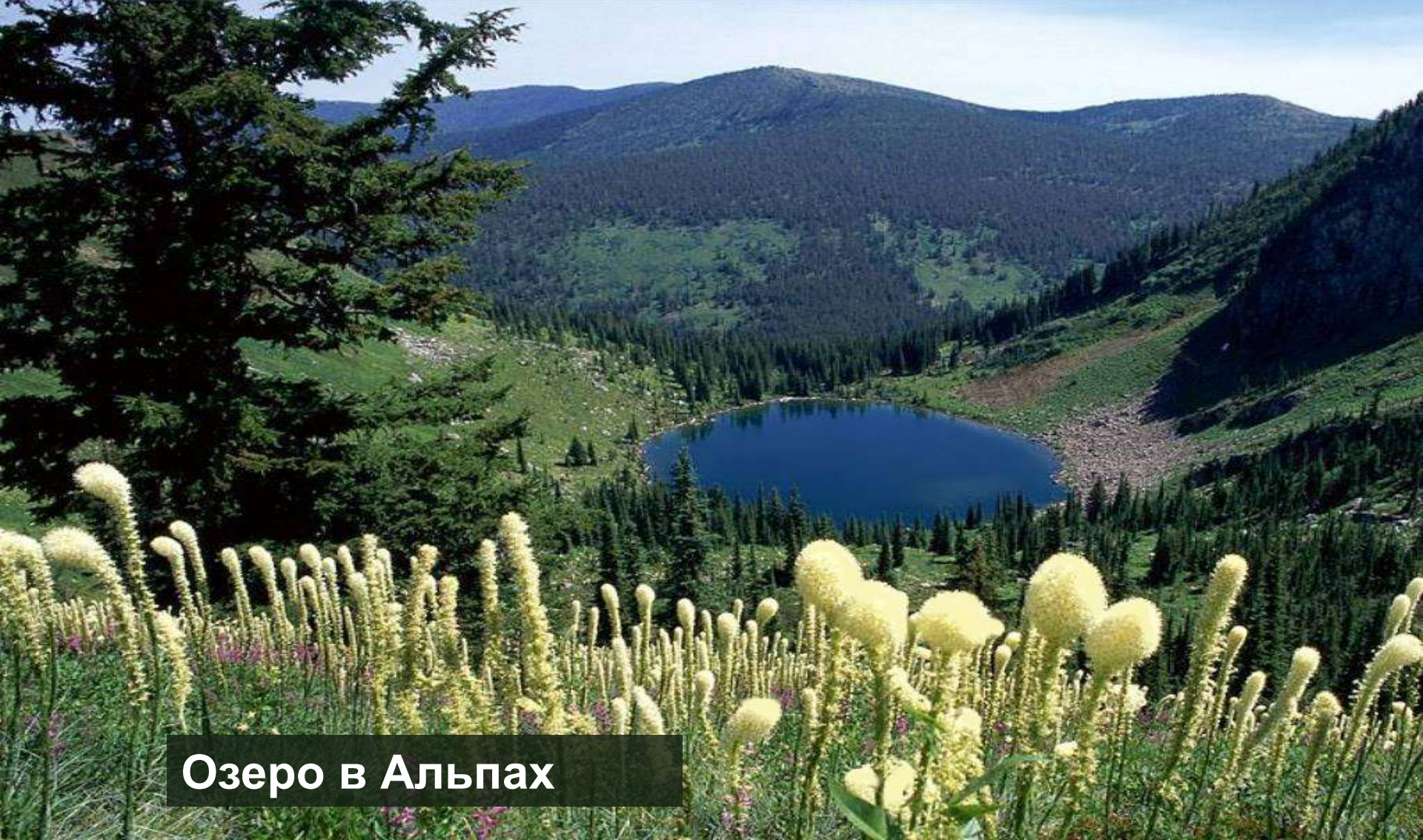

Загатні озера виникли після перегородження долини річки брилами або потоками лави. До таких належить озеро **Синевір** в Українських Карпатах або **Тана** на Ефірпському нагір'ї

Загатні озера. Синевир

ТВі

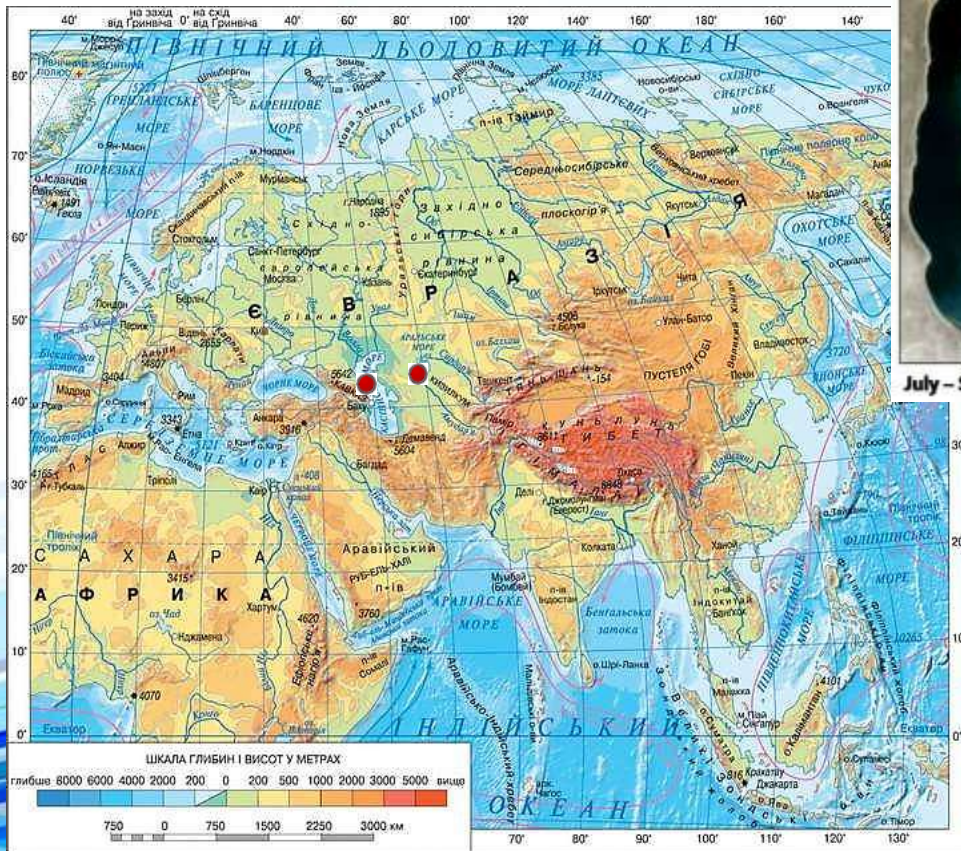
Озеро в Альпах

Залишкові – частини давніх морських басейнів, які зникли мільони років тому. Наприклад, *Каспійське море-озеро*, *Чад* в Африці, *Ейр* в Австралії

Залишкові озера

July – September, 1989

August 12, 2003

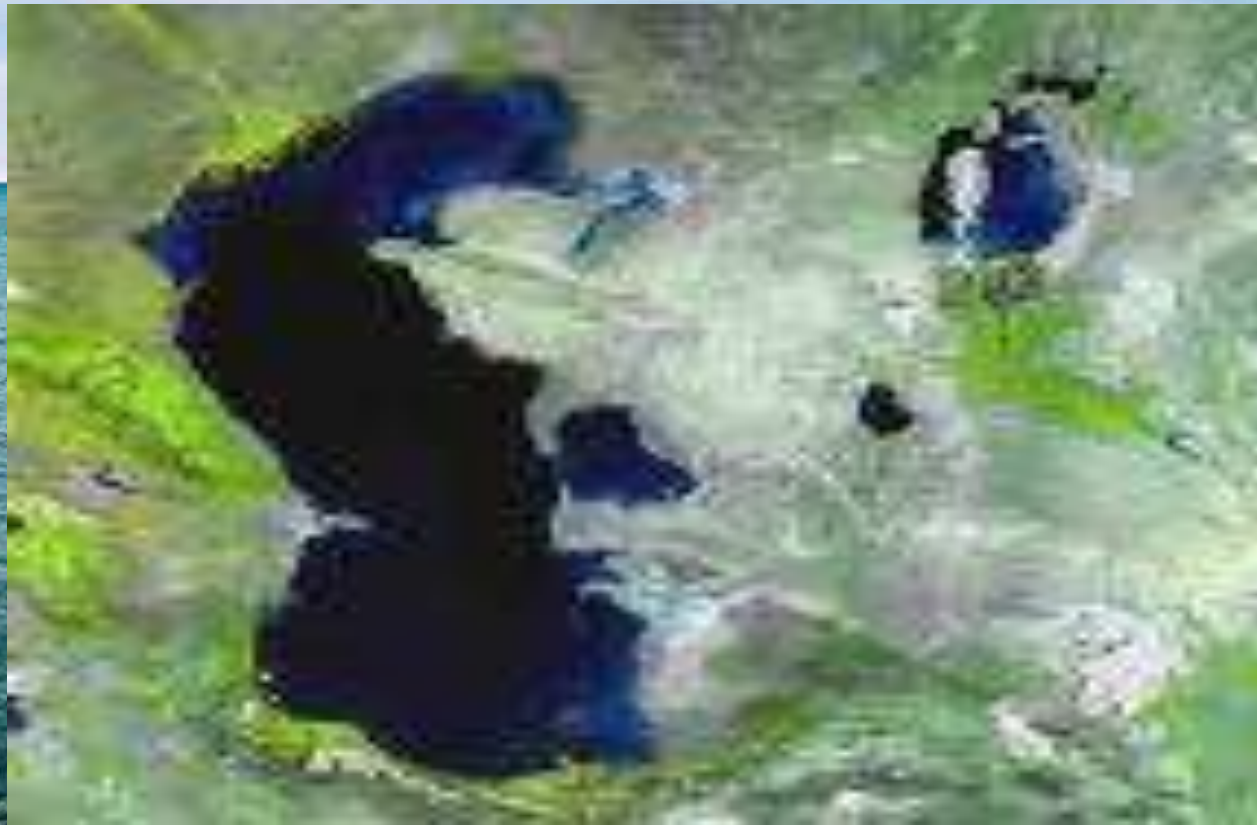

August 16, 2009

Каспійське море

Аральське море

Залишкові озера

озеро **Донузлав** на узбережжі
Кримського півострова

28/08/2010 11:04 AM

Тектонічні озера

В Північній Америці – *Великі озера*

Тектонічні озера утворюються в місцях розломів та опускань земної кори. Їх улоговини вузькі, довгі, глибокі. До таких озер належать в Євразії - *Байкал*, в Африці – *Танганьїка*, *Ньяса*, В Північній америці – *Великі озера*, у Південній америці – *Тітікака*.

Тектонічні озера

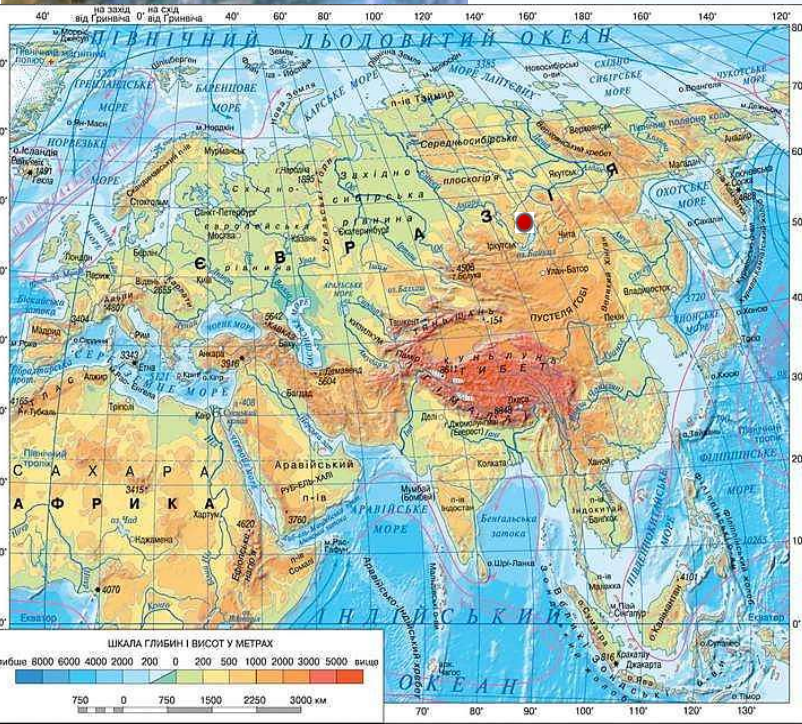
Байкал

Танганьика

Вікторія

Озеро Байкал

Озеро Байкал вигляд з космосу

A satellite photograph of Lake Baikal, showing its characteristic elongated shape and deep blue color. The surrounding terrain is a mix of green and brown, with white patches indicating snow or ice. The lake is surrounded by a rugged, mountainous landscape.

**Байкал знаходиться на 453 м над рівнем м.
Площа 32 тисячі кв. км.
Найбільша глибина 1741 м.**

Озеро Байкал

Озеро **Ньяса** (Африка)

Озеро в Північній Америці

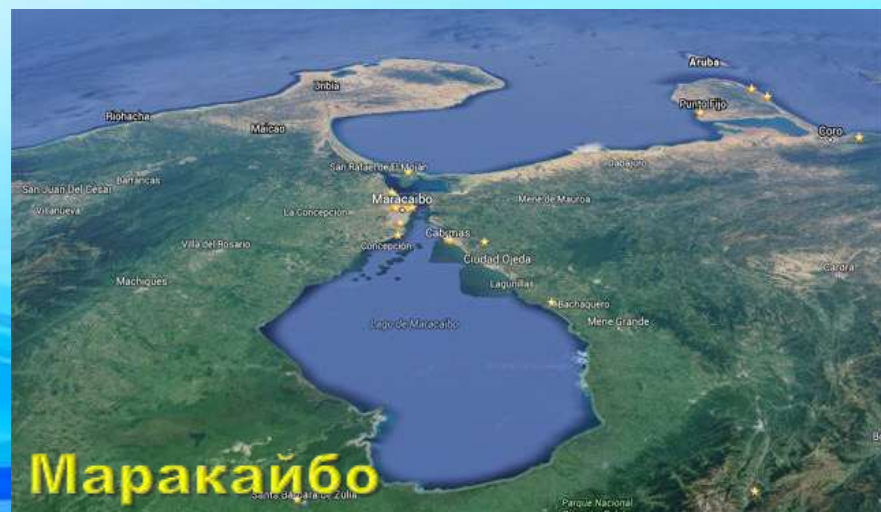

A photograph of a sunset over a body of water. The sun is a bright, glowing orb on the horizon, casting a shimmering path of light across the dark blue water. The sky is a mix of soft orange and pale blue, with a few wispy clouds. The overall mood is serene and peaceful.

Лиманні озера

Лиманні – затоплені морем і відокремлені піщаними косами узбережні ділянки. Їх багато на півдні України, на узбережжях Чорного та Азовського морів.

Лиманні озера

Заплавні озера

**Озеро
Солоний
Лиман**

Стариці

Коли річка змінює свій напрям, у долинах
рівнинних річок утворюються озера – *стариці*.

Стариця – це частина колишнього річища, яка цілком чи частково відокремилася від ріки

Озера-стариці

Озеро-стариця у заплаві Дніпра

Озеро Стариця

Карстві озера

Улоговини *карстових озер* виникають внаслідок розчинення водою деяких гірських порід. Наприклад *Шацькі* озера на Волині з'явилися в результаті розчинення крейдових порід.

Карстові озера

Чорне велике

Меліссані

СВІТЯЗЬ

© Олександр Бондар

© Олександр Бондар

7oom.ru

Мальовничі озера Полісся

Petro Kondrat - SKELIA

Шацький національний парк.
Озеро **Свितязь**

Класифікація озер за водним режимом

За водним режимом озера поділяють на **стічні**, з яких витікають річки, і **безстічні**, з яких жодна річка не витікає

Класифікація озер

```
graph TD; A[Класифікація озер] --- B[Походження озерних улоговин]; A --- C[Водний режим]; A --- D[Солоність];
```

Походження
озерних
улоговин

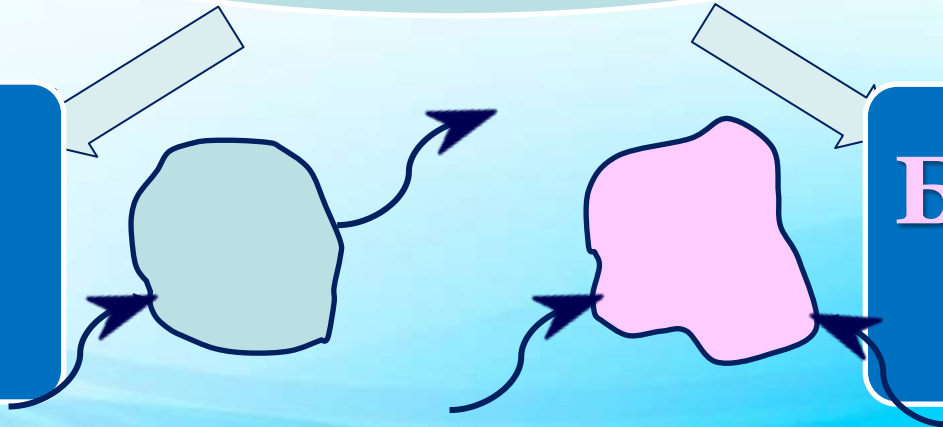
Водний
режим

Солоність

Водний режим озер

Стічні

Безстічні

Байкал, Світязь, Ладозьке,
Великі озера

Мертве море, Каспійське
море, Балхаш

Класифікація озер

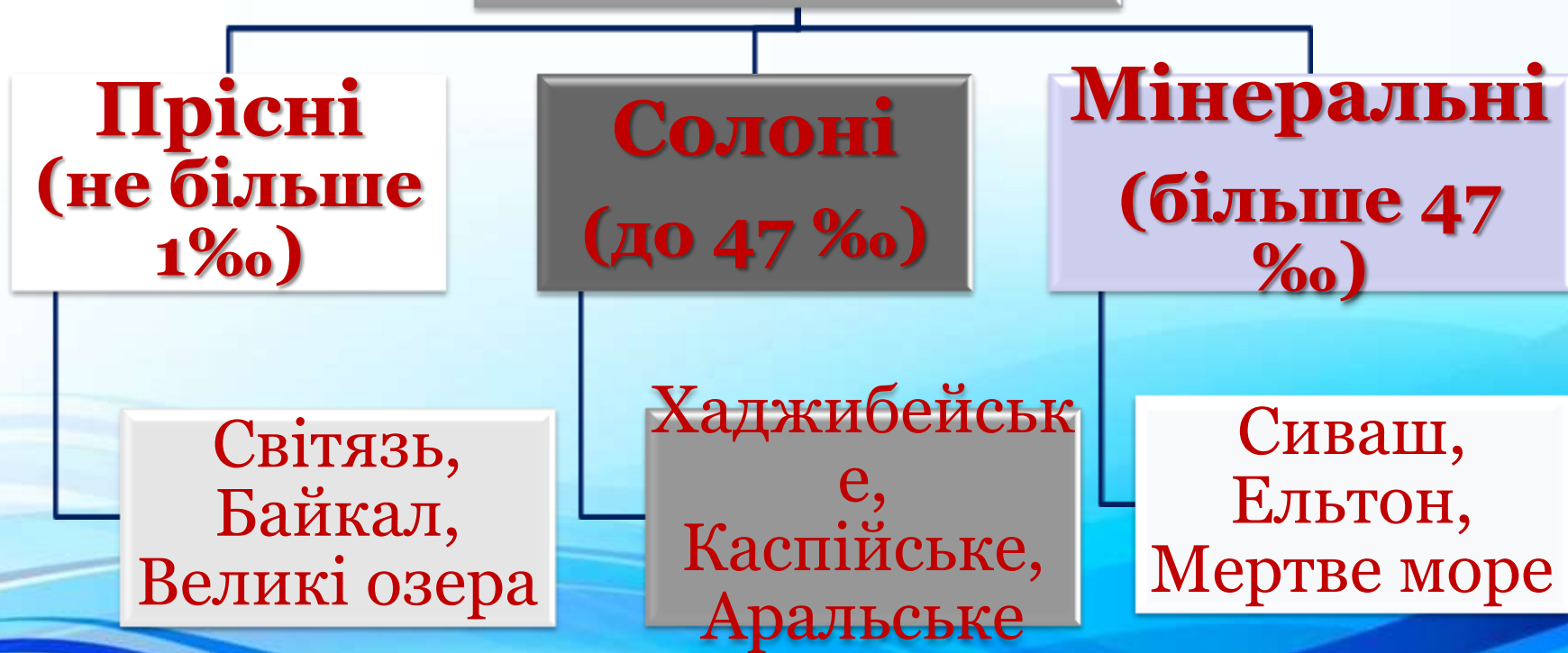
```
graph TD; A[Класифікація озер] --- B[Походження озерних улоговин]; A --- C[Водний режим]; A --- D[Солоність];
```

**Походження
озерних
улоговин**

**Водний
режим**

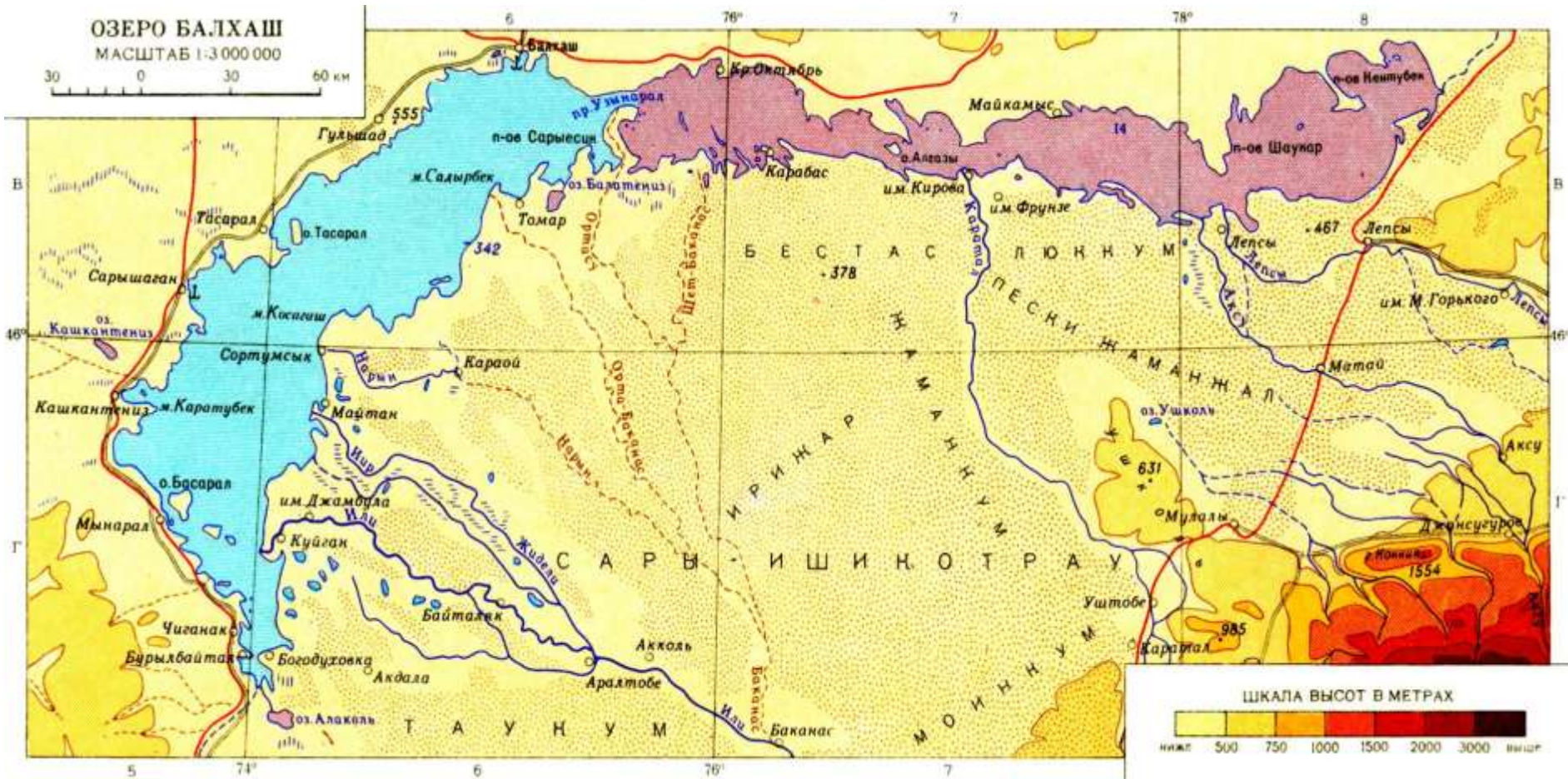
Солоність

Солоність озер

ОЗЕРО БАЛХАШ

МАСШТАБ 1:3 000 000

ШКАЛА ВЫСОТ В МЕТРАХ

Використання озер

Озеро Смерті

У **Байкал** стікають близько 300 річок і лише **Ангара** виносить з нього воду.
Байкал – **стічне** озеро.

Насправді Мертве море зовсім і не море, а безстічне озеро, що поповнюється за рахунок води єдиною річки і дощових потоків. Стосовно інших морів Мертве - зовсім не велике: 76 кілометрів довжини, всього 17 ширини, а от глибина неабияка - цілих триста п'ятдесят метрів

Мертве море - це єдина водойма планети, водна гладь якого знаходиться на 420 метрів нижче рівня світового океану, в глибокій западині, що утворилася в результаті зіткнення материкових плит Азії та Африки.

Мертве море

У Мертвому морі солоність води
Становить 270 ‰ (проміле)

Озеро Піч-Лейк

Ставки

Ставок в Малій Рачі

Ставки

Ставок в Малій Рачі

Водосховища

При створенні водосховищ поперек долини річки будують греблю.

Вона регулює в ньому рівень води.

Висновок

- Озеро – природна заглибина на суходолі, заповнена водою.
- За походженням улоговин розрізняють озера тектонічні, вулканічні, реліктові (залишкові), льдовикові, старичні, карстові, загатні, лиманні.
- За водним режимом озера бувають стічні, проточні й безстічні, за солоністю вод – прісні і солоні.
- Водосховище-штучне озеро, створене шляхом спорудження греблі на річці.

Озера за походженням улоговин

ТЕКТОНІЧНІ

утворюються в місцях розломів та опускань земної кори

ЛЬОДОВИКОВІ

виникли в улоговинах, які були виорані давніми льодовиками

карстові

У порожнинах після розчинення гірських порід водою

ЗАГАТНІ

Виникли внаслідок перекриття річки завалом чи потоками лави

ВУЛКАНІЧНІ

**В кратерах згаслих
вулканів**

СТАРИЧНІ

**У долинах річок з часток
старого русла**

ЛИМАННІ

**відокремлені піщаними
косами морські затоки**

ЗАЛИШКОВІ

Залишки давнього моря

утворюються в місцях
розломів та опускань
земної кори

Тектонічні

виникли в улоговинах,
які були виорані
давніми льодовиками

Льодовикові

У порожнинах після
розчинення гірських
порід водою

Карстові

Виникли внаслідок
перекриття річки
завалом чи потоками лави

Загатні

**В кратерах
згаслих вулканів**

Вулканічні

**У долинах річок
з часток старого русла**

Старичні

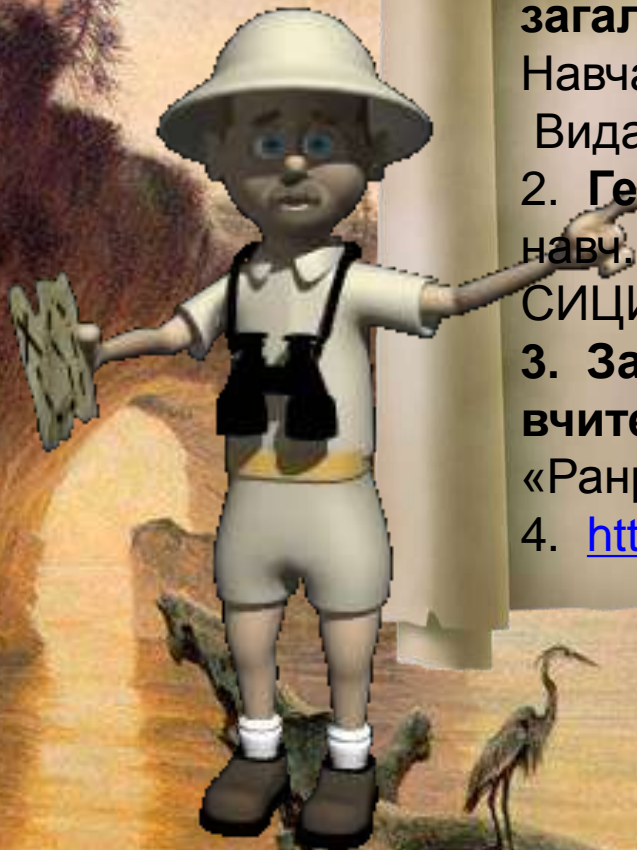
**відокремлені піщаними
косами морські затоки**

Лиманні

**Залишки давнього
моря**

Залишкові

Джерела

1. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р. **Географія: Довідник для абітурієнтів та школярів загальноосвітніх навчальних закладів: Навчально-методичний посібник.**— Видання друге, доповнене. — К.: Літера ЛТД, 2007.
2. **Географія: підручник для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл./ В. М. Бойко, С. В. Мікелі** – ХАРКІВ: СИЦІЯ, 2014
3. **Загальна географія. 6 клас: посібник для вчителя/ О. О. Байназарова** – Харків: Веста «Ранрк», 2002. (На допомогу вчителю)
4. <http://naurok.com.ua>